

סטיבל הסרטים בקאן:

ביאה אלזיריה (ה) השנה לראשונה) לכהידחמידה (שגם שיחק, הפיק, צילם וכו'), ובו אלפי משתתפים ומעמדים מרשימים. נחשב כהישג המרשים ביותר של הקולנוע הערבי.

„גדוד מיוחד“

קומוניסטים יוריס בקצין גרמני ברכבת-התחתית ב פריס (בתמונה), בסירתו של קוסטא גאוראס המחאר את פרשת חוקי-החירום בצרפת, שעליהם הוצאו להורג צרפתים רבים. הסרט טוען כי צרפתים עשו זאת כדי לשאת חן בעיני הגרמנים, שבחלו בטבח זה וראו בו זוועה.

טגית, פרימיטיבית וגסה, עד שאפילו אינו מגעיל, אלא סתם מגוחך ומעורר-חמלה.

מאחזי-העיניים

של המאה

לכסוף, יצירת-המופת היחידה ש הוצגה עד עתה בקאן. היא לא הוצגה בתחרות, ואף לא במסגרת רישמית אחרת. מפיץ פרטי שכר אולס-קולנוע, והציג בו מן הבוקר עד הערב את אמיתות ושקרים של אורסון וולס. הסרט מוקדש, לכאורה, לשני מאחזי-עיניים הגדולים של המאה: האחד, אלמיר דה-הורי, ויפנת-מזמנות מר מוצא הונגרי שיצירותיו מקשטות, בחתי מות שונות, את המוזיאונים המכובדים ביותר בעולם; השני, קליפורד איירווינג שהספיק, לפני שערויית הביוגרפיה המרדומה של הווארד יון, לכתוב את קורות חייו של דה-הורי.

אולם וולס רחוק מאוד מכל סיגנון תעור די שהוא. הוא משתמש בקולנוע ככאמץ צעיר להבאת חווייה חזותית. עריכת הסרט מהסכנית אפילו בקנייה-מידה של 1975. הוא מלא וגדוש הומור, ומטרתו, יותר מאשר שיחזור דמותם של שני הזיפנים, היא לעמוד על הגבול הדק-עדי-כדי-שיש טוש שבין אמת לשקר, בין מציאות ל-דימיון, בין אמנות לבין אחיזת-עיניים.

כפי שאומר אלמיר בסרט: „עצם ה עובדה שהציורים שלי מקשטים, אולי לא בשמי, את הגלריות הגדולות בעולם, היא ההוכחה הטובה ביותר לכישרונותי.“ וי אומנם, בין כל אותם המודיליאני, פיקאסו, מאטיס ועוד, שאנשים פוערים פיותיהם מרוב התפעלות למראיהם — אמיתיים או לא — אין ספק שהם יצירות-אמנות שלעצמם.

אומנם אינו מצדיק דבר, אבל מסייע להת-בונן במתרחש בפרספקטיבה נכונה.

אולם הסרט שעורר את התגובות החרי-פות ביותר עד היום, הוא סרט בלגי בשם אגרטל הנישואין. זהו סרט שצולם ב- שחור-לבן, עשוי בצורה עלובה למדי מבי-חינה טכנית, המוצג כאן עליידי שבוע הביקורת, אחרי שעבר בלא-מישים, לפני כשנה, בשוק הסרטים. מה שחולל את ה-סערה סביב הסרט, הוא נושאו: גבר החי בבדידות בחווה מרוחקת, בין חיות, מתאהב בחזירה. הוא מתנה איתה אהבים, וגולדים להם שלושה חזירונים, שאותם הוא מא-כיל בקפדנות כאב נאמן. עד שיום אחד, ללא סיבה כלשהי נראית-לעין, הוא תולה את שלושת החזירונים. החזירה, בצערה הרב, מתאבדת בתוך הבאר והבעל, שליבו נשבר בקירבו מרוב יגון, קובר את זוגתו. אחר-כך הוא עורך לעצמו סעודה-אחרונה שבה הוא אוכל את צואת-החזיר (אותה שמר עם כל שאר השפכים וההפרשות ב-צינורות), ואחר-כך מתאבד. כל התהליך הזה מתואר בצורה מדוקדקת ומפורטת ל-חלוטין על הבד, כשסצינת אכילת-הצואה, למשל, נמשכת קרוב לרבע-שעה.

את הסרט ליוות הבמאי הבלגי תיארי זנו, שמסתבר כי היה הניח בית-ספר קאתולי לקולנוע ועורך של תוכניות קא-תוליות בטלוויזיה הבלגית. בחוברת-הסברה רצופת הגיגים עמוקים, מן הכתוב מתגלה שאין זו אלא אליגוריה על העולם שלנו, שבו אנו חיים כמו חזירים, מתנהגים כמו חזירים, מסתתרים מאחרי פולחנים טיפ-שיים (לפני כל ארוחה, ממהר חשקן, האדם היחיד בסרט, להצטלב, ובכל יום הוא מצלצל בפעמונים), ואוכלים את ה-רשות עצמנו בעולם שהוא מורעל מבחינה אקולוגית. בקיצור, סרט זה מתיימר להיות הביטוי הקיצוני ביותר להזליה הגדולה, אלא שהפעם נעשה הדבר בצורה כה פש-

שיחזור של מאורע קרוב הרבה יותר: חור-קייחירום שהונהגו בקנדה לאחר חטיפת שריחעבודה והשגריר הבריטי באיזור קווי-בק, לפני ארבע שנים. לפי חוקי-חירום אלה נערכו בקוויבק, תוך כדי חקירה, מאסרים המוניים. היו אלה מאסרים שרירותיים לחלוטין, שבמהלכם התעללו באנשים במשך ימים ארוכים ו-אחר-כך שיחררו אותם ללא כל מילת הסבר. הסרט עשוי היטב, ומעורר תר-עומת וזעם על מה שיכול להתרחש היום במדינת דמוקרטית לחלוטין, ומה יכול לקרות בה לאנשים חפים-משע. אך מאידך, החטיפות וההוצאה-להורג של השר אינן מוזכרות כלל, וכפי שהעיר מבקר מארצות מיוחדת-אירופה: „מאוששים האנשים שכך נראית הדיקטטורה הפוליטית בארצם.“ זה

ה הצעיר היהודי שעשה היסטוריה כשארץ נאצי בשווייץ לפני מלחמת-העולם השנייה, א על הזוועות בגרמניה, נידון ל-18 שנות מא-שחרר עם תום המלחמה, גורש משווייץ ועלה אל בה הוא מתגורר עד היום. במאי הסרט, ליסי, הלך בדרך הבטחה ביותר, ושיחזור את ה על כל פרטיה, תוך שלא תמיד הבחין בין -לספל, כשהוא נוהג לפי אופנת היום: היהודי-ינם אלא סוג נוסף של מדוכאים ניצחיים, לצד ניסטים והמהפכנים. א שסופו של הסרט, המראה את דויד פרנקי-היום, בישראל, בליווי תמונות של רחוב די-וקבלת-שבת בביתו, התקבלו כאן כרמו להצדקת ו של מדינת ישראל, וליסי המסכן נאלץ לתת-במסיבת-עיתונאים, ולהסביר שבעצם אין הוא כלל. י רביעי, הפקודות, הפעם קנדי, מבוסס על

„הפקודות“

סרט קנדי, המבוסס על שיחזור הנהגת חוקי-החירום ב-קנדה לפני ארבע שנים, לאחר חטיפת שריחעבודה הקנדי והשגריר הבריטי באיזור קוויבק. דן במעצרים השרירותיים שנערכו אז, ושבמהלכם עונו אנשים חפים-משע. מציג באורח מוחשי מה שיכול להתרחש היום בכל מדינה.

השחקן השווייצר פטר בולאג (בתמונה בעת המישפט), בתפקיד דויד פרנקפור-הצעיר היהודי שהרג מנהיג נאצי בשווייץ לפני מלחמת-העולם השנייה, לאחר המלחמה וחי כיום בישראל. בשל הסצינות שצולמו בישראל, ושנראו כמצדיקות את של המדינה היחודית, נאלץ הבמאי, רולף ליסי, להתנצל בפומבי ולומר שאין הוא ציוני.